

ИСТОРИЈА ПРАВА

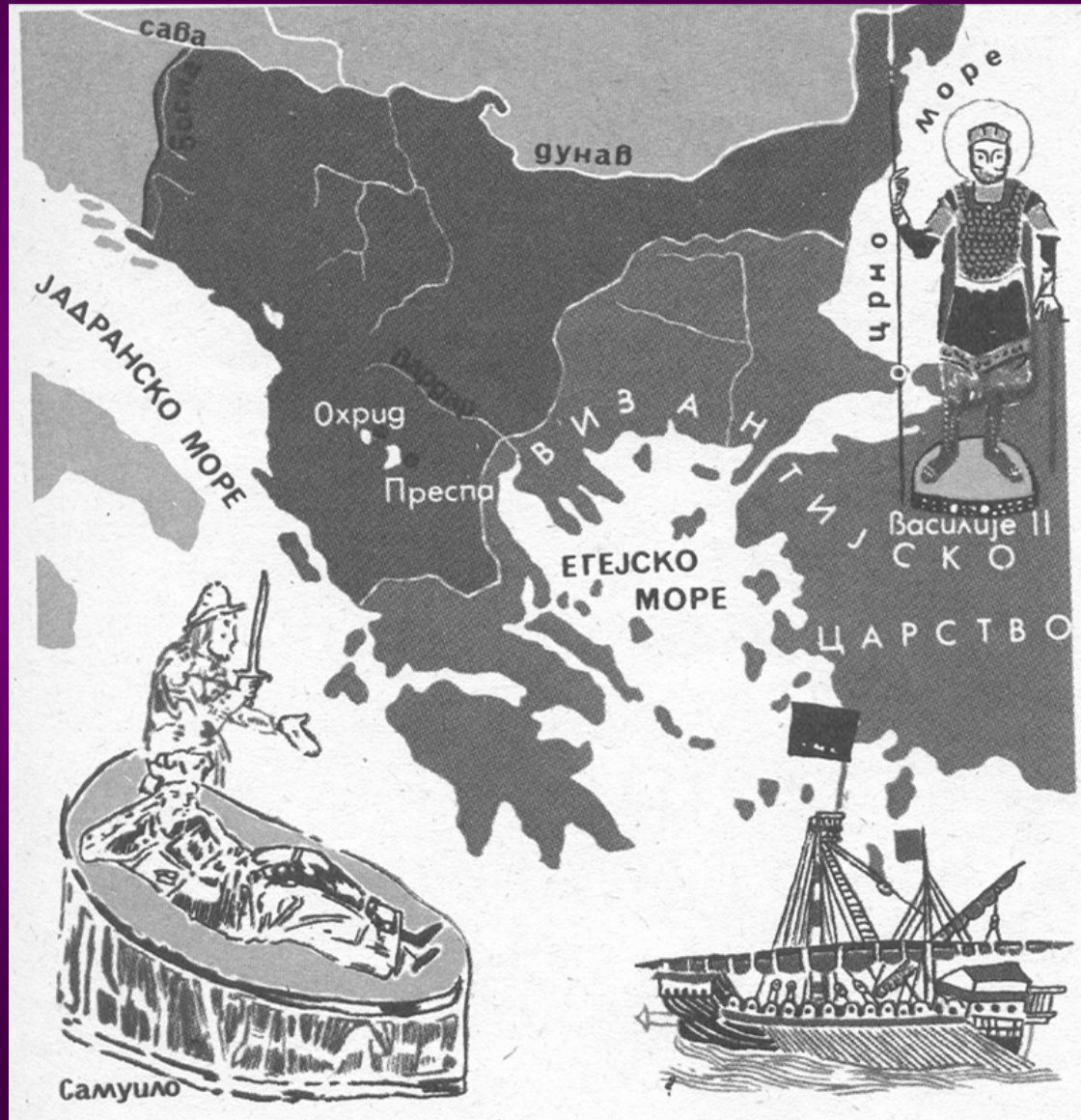
Проф. др Небојша Ранђеловић

РАНЕ И РАНОФЕУДАЛНЕ
ДРЖАВЕ ЈУЖНИХ
СЛОВЕНА

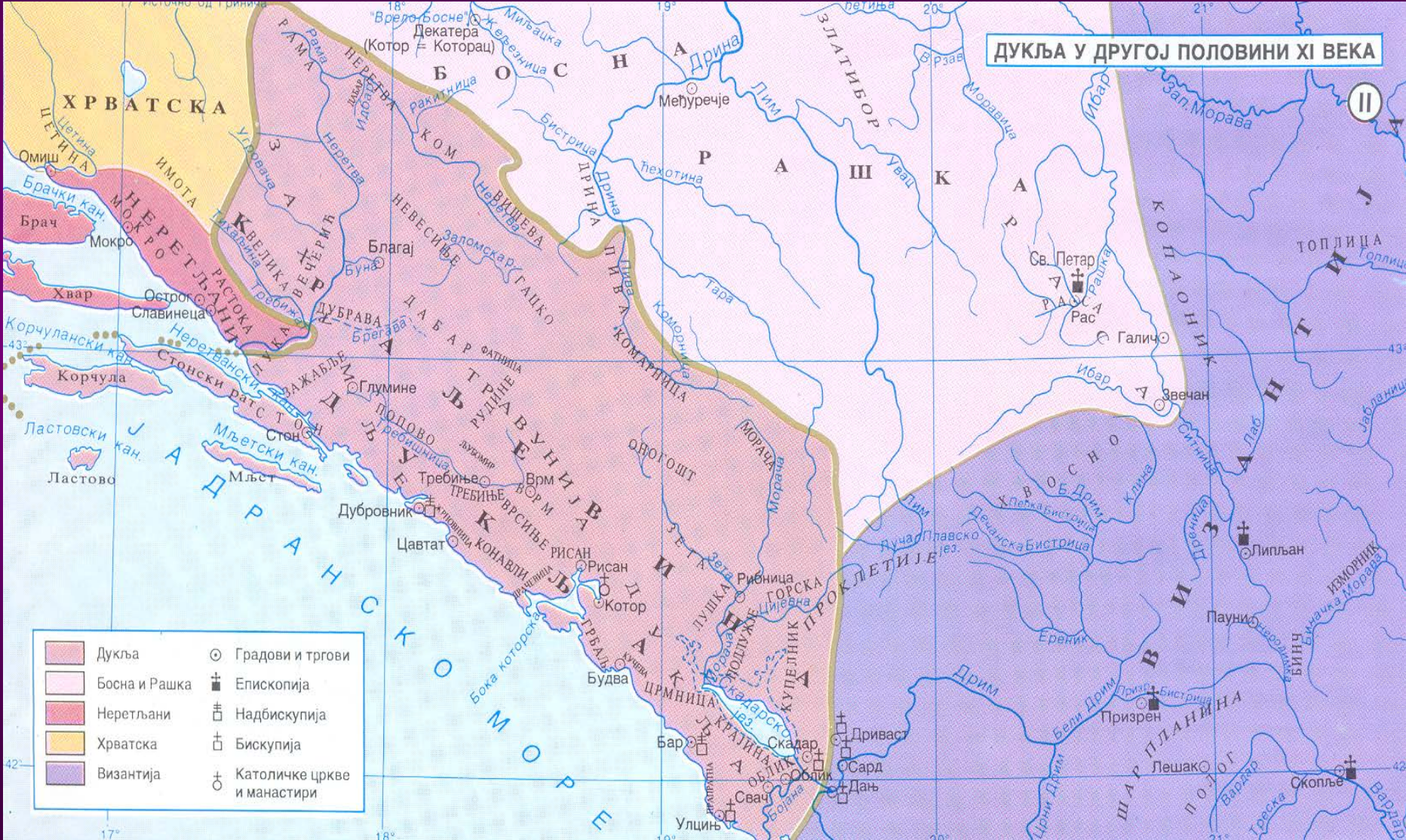
Ране државе: СРБИЈА

Ране државе: ДРЖАВА МАКЕДОНСКИХ СЛОВЕНА

Ранофеудалне државе: РАШКА и ДУКЉА

Државе развијеног феудализма: СРБИЈА

Државе развијеног феудализма: БОСНА

ФЕУДАЛНЕ ДРЖАВЕ
ЈУЖНИХ СЛОВЕНА

СРБИЈА

СРБИЈА**ПЕРИОДИ РАЗВИТКА****➤ Према владавини Немањића:**

- Преднемањићи - од доласка на Балкан до друге половине XII века
- Немањићи – од друге половине XII века до 1371. године
- Посленемањићи – од 1371. до пропасти средњовековне Србије

➤ Према развоју државног апарата и положају владара:

- Владавина великих жупана (XII век до 1217)
- Период краљевства (1217-1345)
- Период царства (1345-1371)
- Период без јединственог владарског ауторитета (1371-1402)
- Период деспотовине (1402-1459)

СРБИЈА**ПЕРИОДИ РАЗВИТКА****➤ Према развоју цркве:**

- Од примања хришћанства до стицања аутокефалности 1219.
- Ранг архиепископије (1219-1346)
- Ранг патријаршије (1346- 1766. са прекидом)

➤ Општи историјско-социолошки приступ:

- до 1220. год.
- 1220-1331. год.
- 1331-1371. год.
- 1371-1459. год.

ДРЖАВНИ АПАРАТ ФЕУДАЛНЕ СРБИЈЕ

- Патримонијална власт
- Централна и локална државна власт

ВЛАДАР

ДВОРСКИ АПАРАТ

САБОР

ЛОКАЛНА УПРАВА

СУДСТВО

ВЛАДАР У ФЕУДАЛНОЈ СРБИЈИ

- Војно заповедништво
- Судска функција
- Законодавна функција
- Управна функција
- Заступање државе у међудржавним односима

РЕГАЛИЈЕ**САБОР У ФЕУДАЛНОЈ СРБИЈИ**

- Порекло
- Састав
- Надлежност

ЦРКВА У ФЕУДАЛНОЈ СРБИЈИ

- Економски имунитети
- Управни имунитет
- Судски имунитет

ВЛАСТЕЛА У ФЕУДАЛНОЈ СРБИЈИ

- Велика и мала властела, властеличићи;
- Баштиници, пронијари (чл. 59, чл.68, чл.106 Д.З.);
- Властела крајишници (чл.46 и чл.143 Д.З.);

НЕМА ЛЕСТВИЦЕ ВАЗАЛИТЕТА КАО ПРАВИЛА**ЗАВИСНО СТАНОВНИШТВО У ФЕУДАЛНОЈ СРБИЈИ**

- Меропси (Архангелска хрисовуља)
- Сокалници
- Власи (Закон Влахом)
- Мајстори
- Отроци
- Сеоски попови

ГРАДОВИ У ФЕУДАЛНОЈ СРБИЈИ**Градови****Унутрашњи
градови****Приморски
градови****Градови
освојени од
Византије****Трговишта****ПРАВО У ФЕУДАЛНОЈ СРБИЈИ****Одлике:**

- Утицај византијског права
- Остаци старог словенског права
- Класна квалификација правних односа
- Принцип законитости
- Јавно право развијеније у односу на приватно

ДУШАНОВ ЗАКОНИК

1349. сабор у Скопљу
1354. сабор у Серезу

У преписима:

- **Законик**
- **Скраћена Синтагма Матеје Властара**
- **Законик благовернаго цара Јустинијана**

Одлике:

- **Нема пуну систематику**
- **Постоји неки вид логичног реда појединих целина**
- **Принцип законитости**

СУДСТВО У ФЕУДАЛНОЈ СРБИЈИ

Није било унифицирано

- Патримонијални судови
- Црквени судови
- Градски судови
- Станак
- Владарев суд
- **ДРЖАВНО СУДСТВО**

Судски поступак:

- **Форма поступка и у грађанскоправним и у кривичноправним предметима идентична;**
- **Оптужни поступак;**
- **Поступак по службеној дужности;**
- **Незнатни формализам;**
- **Принцип формалне истине и одступања;**
- **Начин позивања на суд;**
- **Извршење пресуде;**